

Više činjenica o lepršanju pretkomora

Za sve pacijente kojima je propisan lek LIXIANA®.

Detaljno o lepršanju pretkomora

Sadržaj

Lekar Vam je propisao lek LIXIANA®	Stranica 5
Lepršanje pretkomora – kada srce izgubi ritam	Stranica 6
Uzroci i uobičajene prateće bolesti kod lepršanja pretkomora	Stranica 6
Zašto lepršanje pretkomora povećava opasnost od moždanog udara?	Stranica 7
Koje su posledice i zašto je terapija toliko važna?	Stranica 8
Kako deluje lek LIXIANA®?	Stranica 9
Kako treba da uzimate lek LIXIANA®?	Stranica 9
Šta se dešava ako zaboravite da uzmete dozu leka?	Stranica 11
Šta se dešava ako ste uzeli veću dozu leka LIXIANA® nego što ste trebali?	Stranica 11
Na šta još treba da obratite pažnju prilikom uzimanja leka LIXIANA®?	Stranica 12
Koja su moguća neželjena dejstva?	Stranica 12
Mere opreza za smanjenje krvarenja	Stranica 15
Kako da smanjite opasnost od moždanog udara?	Stranica 17
Saveti za redovno uzimanje leka LIXIANA®	Stranica 18

Profilaksa moždanog udara za nju i njega

Propisan Vam je lek LIXIANA®

Poštovana/poštovani,

dijagnostikovano Vam je lepršanje pretkomora i za profilaksu moždanog udara propisan Vam je lek LIXIANA®.

Ova brošura treba da Vas podrži u terapiji lekom LIXIANA® i da Vam pruži brzi pregled najvažnijih informacija. Pridržavajte se uputstava nadležnog lekara i uzimajte lek LIXIANA® toliko dugo koliko Vam je lekar propisao. Nikada nemojte samostalno prekidati terapiju.

Lepršanje pretkomora – kada srce izgubi ritam

Lepršanje pretkomora je najčešći poremećaj srčanog ritma. Za razliku od normalnog srčanog ritma, redovni električni impulsi su poremećeni aritmičkim nadražajima koji dovode do takozvanog lepršanja srčanih pretkomora. Zbog veoma brzog i nekoordinisanog skupljanja pretkomora, iz njih se više ne može istisnuti sva krv. Po srčanom otkucaju manje krvi ulazi u srčane komore i funkcija srca se pogoršava. Tokom epizode lepršanja pretkomora često su ubrzani i/ili nepravilni otkucaji srca.

Uzroci i uobičajene prateće bolesti kod lepršanja pretkomora

Lepršanje pretkomora može da nastupi bez prepoznatljivih uzroka i može da se javi kod zdravih ljudi koji se bave sportom. Opasnost se obično povećava sa životnom dobi. Međutim, postoje određene životne navike ili već postojeće bolesti koje mogu da podstaknu pojavu lepršanja pretkomora¹:

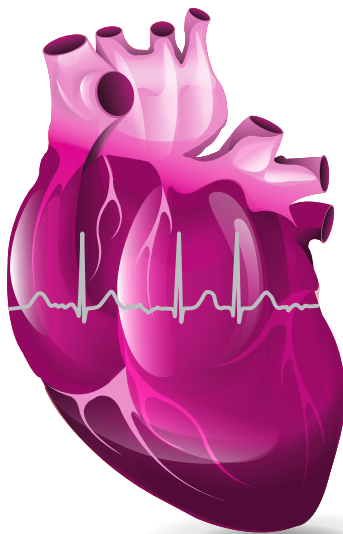
Stil života	Prateće/druge bolesti
zloupotreba alkohola	visok krvni pritisak/dijabetes
gojaznost	infarkt miokarda/koronarna bolest srca
telesna neaktivnost ili preterana aktivnost u sportovima izdržljivosti	srčana insuficijencija ili bolest srčanih zalistaka
pušenje	poremećaj spavanja/opstruktivna apneja u snu
stres	ranija kardiovaskularna operacija
zloupotreba stimulansa (uključujući kofein)	tirotoksikoza (hiperaktivna štitna žlezda)
	pneumonija (upala pluća)
	urođene srčane mane

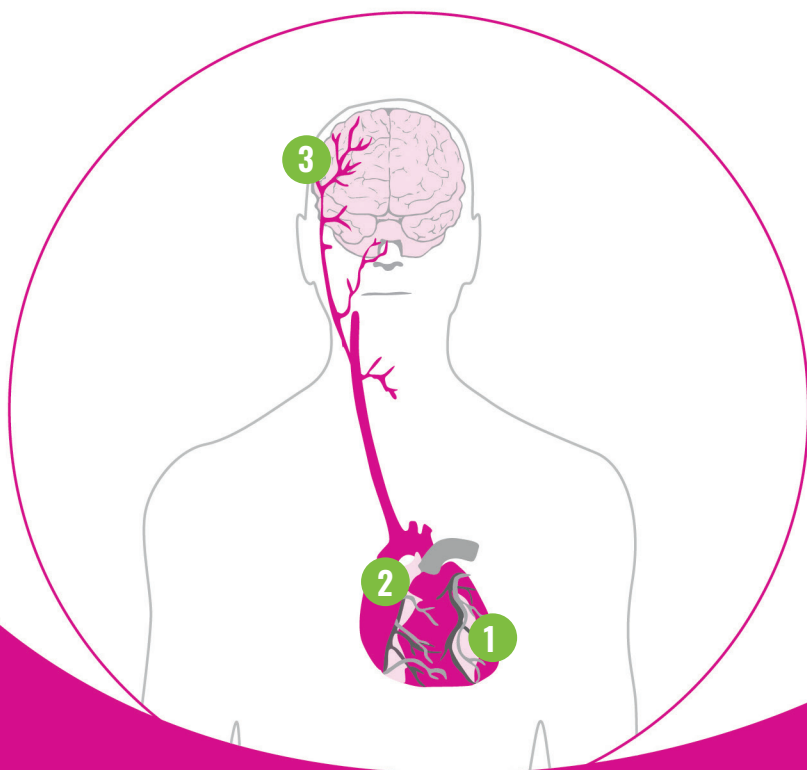
Lepršanje pretkomora nije retkost

Niste sami: lepršanje pretkomora se javlja kod 5 % ljudi starijih od 65 godina i 10 % ljudi starijih od 70 godina.^{1,2}

Zašto lepršanje pretkomora povećava opasnost od moždanog udara

Uzrok je nepravilan protok krvi uzrokovan lepršanjem pretkomora. Sve dok se krv kreće, ostaje tečna. Međutim, ako se protok krvi uspori, mogu se formirati krvni ugrušci (takozvani trombovi). Krv, koja se zbog ograničenog kapaciteta pumpne funkcije srca više potpuno ne prazni iz pretkomora, teži formiranju ugrušaka. Ugruške, odvojene od krvnog suda, krv može odneti do mozga i tamo blokirati važne krvne sudove. Usled začepjenja krvnih sudova mozak se više dovoljno ne snabdeva kiseonikom. Nervi i moždane ćelije odumiru za veoma kratko vreme. Posledica je moždani udar.

Kako nastaje moždani udar?

- 1** Lepršanje pretkomora može izazvati stvaranje krvnog ugruška (tromba) u srcu. Taj krvni ugrušak je poput čepa.
- 2** Ako se krvni ugrušak odvoji, krv ga može odneti do mozga i tamo blokirati važne krvne sudove.
- 3** Usled začepljenja krvnih sudova mozak se više dovoljno ne snabdeva kiseonikom. Nervi i moždane ćelije odumiru za veoma kratko vreme.

Posledica je moždani udar

Zašto je terapija toliko važna?

Moždani udar je najopasnija posledica lepršanja pretkomora. Moždani udari, izazvani lepršanjem pretkomora, obično su teži od onih izazvanih drugim uzrocima. Oni dovode do trajnog invaliditeta ili smrti oko dva puta češće od moždanih udara izazvanih drugim razlozima. Za efikasnu prevenciju, propisan Vam je lek LIXIANA®.

LIXIANA® je lek protiv zgrušavanja krvi za smanjenje pojave krvnih ugrušaka (trombova) u srcu i služi za prevenciju moždanog udara. Lekovi koji inhibiraju zgrušavanje krvi nazivaju se i razređivačima krvi, a taj oblik terapije antikoagulantna terapija.

Kako deluje lek LIXIANA®?

LIXIANA® sadrži aktivni sastojak edoksaban i spada u grupu inhibitora zgrušavanja krvi, takozvanih antikoagulanata. Njime se smanjuje sposobnost zgrušavanja krvi i na taj način smanjuje rizik od opasnih krvnih ugrušaka. To je rezultat inhibicije aktivnosti faktora Xa, važnog sastojka sistema za zgrušavanje krvi.³

Lek LIXIANA® se uzima 1x dnevno

- Preporučena dnevna doza je jedna tableta leka LIXIANA® od 60 mg na dan.³
- Pod određenim okolnostima (poremećaj funkcije bubrega, telesna težina manja od 60 kg ili uzimanje drugih lekova) doza se smanjuje na 30 mg leka LIXIANA® dnevno.³

Život sa lepršanjem pretkomora

Kako treba da uzimate lek LIXIANA®?

Poželjno je da tabletu popijete sa vodom, najbolje uvek u isto vreme, kako bi uzimanje leka LIXIANA® postalo svakodnevna navika. Ako ne možete da progutate celu tabletu, lek LIXIANA® možete neposredno pre uzimanja da usitnite, pomešate sa vodom ili kašom od jabuka i tako konzumirate. Ako je to potrebno, lekar Vam može dati usitnjenu tabletu kroz stomačnu sondu. Lek LIXIANA® možete da uzimate sa obrokom ili nezavisno od njega. Jednostavno, uzimajte ga kada se najbolje uklapa u Vašu dnevnu rutinu. Trajanje uzimanja leka LIXIANA® će Vam propisati Vaš lekar.

Šta se dešava ako zaboravite da uzmete dozu leka?

Ako zaboravite tabletu, uzmite je odmah čim se setite i od sledećeg dana nastavite da uzimate tabletu jednom dnevno kao i obično. **Nikada nemojte da uzimate više od 1 tablete dnevno.** Veoma je važno da lek LIXIANA® uzimate na propisani način jer samo tako smanjujete opasnost od moždanog udara. Nemojte da samostalno povećavate dozu ili učestalost uzimanja. Ako imate bilo kakvih pitanja u vezi sa terapijom, obratite se svom lekaru ili farmaceutu.

Šta se dešava ako ste uzeli veću dozu leka LIXIANA® nego što ste trebali?

Smesta obavestite svog lekara ako ste uzeli suviše tableta LIXIANA®. Ako uzmete veću količinu leka LIXIANA® od preporučene, može se povećati opasnost od krvarenja.

Na šta još treba da obratite pažnju prilikom uzimanja leka LIXIANA®?

U pakovanju Vašeg leka LIXIANA® naći ćete terapijsku knjižicu. Popunjenu knjižicu uvek nosite sa sobom i pokažite je pri svim posetama lekaru ili prilikom medicinskih zahvata.

Interakcije sa drugim lekovima – na šta treba da obratite pažnju!

Istovremeno uzimanje različitih lekova može dovesti do njihove međusobne interakcije. Tako se, na primer, može promeniti koncentracija različitih aktivnih sastojaka lekova, jer se oni brže ili sporije metabolišu i izlučuju. To će dovesti do njihovog jačeg ili slabijeg delovanja.

Obavestite svog lekara o uzimanju drugih lekova i suplemenata koji se mogu kupiti bez recepta, na primer lekova protiv bolova ili preparata protiv prehlade, da bi se isključile moguće interakcije sa lekom LIXIANA®.

Koja su moguća neželjena dejstva?

Lek LIXIANA®, kao i drugi lekovi, može da ima neželjena dejstva, koja ne moraju da se ispolje kod svih pacijenata. Lek LIXIANA® je razvijen za razređivanje krvi i smanjenje opasnosti od formiranja opasnih krvnih ugrušaka. Posledica toga je povećana opasnost od krvarenja tokom uzimanja leka.³

Ako se kod Vas pojavi krvarenje, koje se ne zaustavlja samo od sebe, ili ako primetite znake preterano jakog krvarenja, odmah potražite medicinsku pomoć.³

LIXIANA®
terapijska knjižica

INFORMATIONEN
FÜR MEDIZINER

INFORMATIONEN
FÜR PATIENTEN ZUR
THERAPIE

THERAPIEPASS

an zur
e einer

..... mg

(MM/JJ)

.....
kungen:

.....

Lixiana®
Filmtabletten
edoxaban

Bitte tragen Sie
diesen Therapiepass
immer bei sich.

Legen Sie ihn vor
jeder Behandlung und vor
jedem Eingriff Ihrem Arzt,
Apotheker, Chirurgen oder
Zahnarzt vor.

Bez odlaganja se obratite svom lekaru ako primetite neki od sledećih simptoma:

Vidljiva krvarenja koja mogu često da se jave:³

- krvarenje iz nosa
- crvena ili tamno braon mokraća
- crvena ili crna stolica
- dugo krvarenje nakon povrede
- krvarenje iz usta i/ili grla
- abnormalno pojačano menstrualno krvarenje
- krvarenje iz kože ili ispod nje

Mogući znaci nevidljivog krvarenja:³

- neuobičajena slabost
- umor
- bledilo
- vrtoglavica
- glavobolja
- neobjašnjivo oticanje

Nemojte da prekidate uzimanje leka LIXIANA® bez konsultacije sa nadležnim lekarom jer se lek LIXIANA® primenjuje za lečenje i prevenciju ozbiljnih bolesti.³

Preduzimanjem određenih mera opreza možete smanjiti opasnost od krvarenja:

Poseta zubaru

Pre zubarske intervencije obavestite svog zubara da uzimate lek LIXIANA®. Na osnovu toga, zubar može da donese odluku o tome da li su potrebne dodatne mere opreza.

Operacije

U slučaju planiranih operacija, unapred obavestite nadležnog lekara da uzimate lek LIXIANA®. Mnogi manji zahvati mogu se obaviti bez prekida terapije ovim lekom. U suprotnom će Vam nadležni lekar reći kada da privremeno prekinete uzimanje leka i kada da ga ponovo nastavite uzimati. Važno je da terapiju nastavite nakon zahvata.

Povrede

Manje povrede: čistom tkaninom lagano pritisnite mesto krvarenja sve dok se krvarenje ne zaustavi. Ako ne možete da zaustavite krvarenje ili ako je u pitanju veća povreda, odmah potražite medicinsku pomoć.⁴

Trudnoća

Ako planirate trudnoću ili niste sigurni da li ste već trudni, bez odlaganja se obratite nadležnom lekaru.³

Kako da smanjite opasnost od moždanog udara?

Zdrav način života može Vam pomoći u smanjenju opasnosti od moždanog udara. Međutim, postoje i faktori na koje ne možete da utičete: životna dob ili već postojeća telesna ograničenja. Pridržavajući se nekoliko saveta o ponašanju, možete mnogo da pomognete svom srcu i pozitivno da utičete na tok bolesti:

**Male promene u ponašanju
puno utiču na zdravlje**

! Ako pušite, sada je pravo vreme da prestanete

Cigarete dovode do „kalcifikacije“ krvnih sudova koja podstiče stvaranje krvnih ugrušaka. Osim toga, one takođe podstiču visok krvni pritisak, koji je glavni faktor rizika za nastanak moždanog udara.^{5,6}

! Samo umereno pijte alkohol

Suviše alkohola povišava krvni pritisak koji podstiče stvaranje krvnih ugrušaka.¹

! Ugladajte se na svoje srce: krećite se

Redovna fizička aktivnost snižava krvni pritisak, reguliše nivo masnoće u krvi i poboljšava osetljivost na insulin. Sve to pozitivno utiče na Vašu telesnu težinu. Da li ste znali da gojaznost podstiče visok krvni pritisak, bolesti srca i dijabetes? Svi ti faktori povećavaju opasnost od moždanog udara.^{1,6}

! 5 porcija voća i povrća na dan

Naučne studije su pokazale da se konzumiranjem puno voća i povrća značajno smanjuje opasnost od moždanog udara.⁶

! Jedite dobre masnoće

Ograničite unos masti životinjskog porekla, po potrebi ih zamenite biljnim mastima. Više puta nedeljno jedite ribu jer ona sadrži korisne omega-3 masne kiseline. Izbegavajte masnu hranu i zasićene masti, jer one dovode do povećanja „lošeg“ holesterola u organizmu koji potom može dovesti do kalcifikacije krvnih sudova i time povećati rizik od krvnog ugruška.⁶

! Smanjite unos soli

Veće količine soli mogu da uvećaju krvni pritisak, jedan od glavnih faktora rizika za moždani udar. Umesto toga, začinite jelo začinskim biljem i sokom od limuna.⁷

Saveti za redovno uzimanje leka LIXIANA®

Važno je da tabletu uzimate svakog dana u približno isto vreme. Time ćete stvoriti rutinu koja će Vam pomoći u redovnom uzimanju leka. Za to, na primer, možete koristiti svoj pametni telefon na koji možete preuzeti aplikaciju „Medikamenten-Manager“ (Menadžer lekova) koja će Vas svakodnevno podsetiti na vreme za unos leka LIXIANA®.

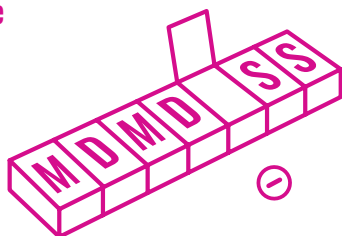
Za iPhone – preuzimanje različitih aplikacija „Medikamenten-Manager“ (Menadžer lekova):

- U prodavnici App Store potražite aplikaciju „**Medikamenten-Manager**“ (**Menadžer lekova**)
- Izaberite odgovarajuću aplikaciju menadžera lekova
- Kliknite prvo na „**Laden**“ (**Učitaj**), a potom na „**Installieren**“ (**Instaliraj**)

Za Android – preuzimanje različitih aplikacija „Medikamenten-Manager“ (Menadžer lekova):

- U prodavnici Google Play Store potražite aplikaciju „**Medikamenten-Manager**“ (**Menadžer lekova**)
- Izaberite odgovarajuću aplikaciju menadžera lekova
- Kliknite na „**Installieren**“ (**Instaliraj**)

Klasični dozator za tablete

Ako svakodnevno uzimate više tableta, dozator Vam može pomoći u održavanju redosleda uzimanja. On Vam ukazuje kada treba da uzmete koji lek. Većina apoteka ima dozatore za tablete u svom asortimanu.

Saveti i trikovi za redovan unos

Literatura:

1 AFib matters - <https://www.afibmatters.org/de/>

2 Kompetenznetz-Vorhofflimmern – Patienteninformation. Dostupno pod: <https://www.kompetenznetz-vorhofflimmern.de/patienteninformation>, poslednji pristup u maju 2023.

3 LIXIANA® uputstvo za upotrebu, verzija iz novembra 2020.

4 Deutsche Herzstiftung – Wie bei Blutungen richtig verhalten? Dostupno pod: <https://www.herzstiftung.de/verletzung-blutung-erste-hilfe.html>

5 Thrombose Ratgeber – Was sind Risikofaktoren und ab wann bin ich ein Risikopatient. Dostupno pod: <https://www.thrombose-ratgeber.de/risikofaktoren-und-ab-wann-risikopatient.html>, poslednji pristup u maju 2023.

6 Kompetenznetz Schlaganfall. Dostupno pod: <https://www.kompetenznetz-schlaganfall.de/292.0.htm>, poslednji pristup u maju 2023.

7 Risiko für die Gesundheit: <https://www.zentrum-der-gesundheit.de/news/gesundheits/allgemein-gesundheit/salz-bluthochdruck>, poslednji pristup u maju 2023.

Slike: Adobe Stock, prikazani ljudi su fotomodeli.

Izdavač:

Daiichi Sankyo Austria GmbH · Euro Plaza Gebäude J · Kranichberggasse 4 · 1120 Beč
Tel. + 43 1 4858642-0 · Faks + 43 1 4858642-99345 · info@daiichi-sankyo.at · www.daiichi-sankyo.at

Ostale informacije:

